

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 18 0 P 051820 23 Spp
Sarajevo, 28.3.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Bosanskoj Krupi za rješavanje spornog pravnog pitanja od 3.2.2023. godine u predmetu tog suda broj 18 0 P 051820 22 P, na osnovu odredbe člana 61. Zakona o parničnom postupku¹, te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta², na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 28.3.2023. godine donio je:

O D L U K U

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda u Bosanskoj Krupi za rješavanje spornog pravnog pitanja od 3.2.2023. godine u predmetu broj 18 0 P 051820 22 P.

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Bosanskoj Krupi, u parničnom predmetu radi razvoda braka i povjeravanja djece, pred Vrhovnim sudom Federacije je zahtjevom zaprimljenim u ovaj sud 3.2.2023. godine, pokrenuo postupak radi rješavanja spornog pravnog pitanja na prijedlog tužene, u smislu odredbe člana 61a. Zakona o parničnom postupku (dalje ZPP-a). Uz zahtjev je dostavio spis tog suda broj 18 0 P 051820 22 P.

Zahtjev prvostepenog suda za rješavanje spornog pravnog pitanja sadrži navode tužene, putem punomoćnika, o spornom pravnom pitanju, dok se tužitelj o istom nije izjasnio.

Sporno pravno pitanje glasi:

„Da li se postupak posredovanja proveden u prisustvu jednog bračnog partnera, a u odsustvu drugog koji je uredno obaviješten o datumu provođenja posredovanja, koji se istom nije odazvao, a razloge svog izostanka nije opravdao, ima smatrati uredno provedenim“.

Prema prijedlogu tužene u podnesku od 9.1.2023. godine za pokretanje postupka za rješavanje spornog pravnog pitanja, čiji sadržaj interpretira prvostepeni sud u zahtjevu, pred Općinskim sudom u Bosanskoj Krupi je 16.11.2022. godine održano pripremno ročište u postupku razvoda braka između parničnih stranaka i povjeravanju malodobne

¹ Službene novine F BiH broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² Službeni glasnik BiH broj 66/12, 54/17, 60/17, 30/18 i 83/22

djece na roditeljsko staranje te izdržavanju, da ono što karakterizira ovaj postupak je činjenica da je pred Javnom ustanovom „Centar za socijalni rad Bosanska Krupa“ dana 28.06.2021. godine proveden postupak posredovanja u prisustvu jednog bračnog partnera, a u odsustvu drugog, uredno obaviještenog o datumu provođenja posredovanja, a razlog izostanka nije opravdao. Prema daljnjim navodima, rukovodeći se pravnom literaturom, tužena se pozivala da u konkretnoj pravnoj stvari nisu ispunjene procesne pretpostavke za vođenje parničnog postupka jer je Općinski sud u Bosanskoj Krupi na osnovu odredbe člana 45. stav 1. u vezi sa članom 49. stav 3. Porodičnog zakona Federacije BiH³ (dalje PZ) predmetnu tužbu trebao odbaciti. U konkretnoj pravnoj situaciji jedan od supružnika se nije odazvao postupku posredovanja, a svoj izostanak nije opravdao, pa je sporno pravno pitanje da li se postupak provođenja posredovanja u prisustvu jednog bračnog partnera, a u odsustvu drugog, uredno pozvanog, ima smatrati uredno provedenim.

Prvostepeni sud je iznio svoje mišljenje da se u konkretnom slučaju ne može izjasniti o zahtjevu tužene za rješavanje spornog pravnog pitanja, da nije moguće dati sopstveno tumačenje zbog načina na koje je sporno pravno pitanje postavljeno. Po stavu prvostepenog suda, tužena nije konkretno navela zakonsku odredbu o spornom pravnom pitanju koju treba riješiti, već je uopšteno postavila pitanje da li se postupak posredovanja može smatrati uredno provedenim uz postojanje određenih okolnosti. Prvostepeni sud smatra da bi mogao dati tumačenje isključivo ako se prijedlogom traži rješavanje spornog pravnog pitanja, konkretno se pozivajući na određenu zakonsku normu. Također taj sud je mišljenja da ne može dati tumačenje da li se postupak posredovanja u Centru za socijalni rad može smatrati uredno ili neuredno provedenim, niti može cijeniti provođenje postupka, odnosno zakonitost postupanja Centra za socijalni rad. Tačno je da se tužena u prijedlogu poziva na određene odredbe PZ, ali sam prijedlog za rješavanje spornog pravnog pitanja ne sadrži niti jednu odredbu čije bi se tumačenje tražilo.

Također sud napominje da pred tim sudom ne postoji veći broj predmeta u kojima bi postojala potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju kako je istakla tužena u svom prijedlogu, te da je navedeno sporno pitanje od uticaja eventualno samo u ovom predmetu.

Odredbom člana 61a. stav 1. ZPP-a propisano je ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije radi rješavanja spornog pravnog pitanja.

Prema odredbi člana 61b. stav 1. ZPP-a zahtjev iz člana 61a. stav 1. ovog zakona treba sadržavati kratak prikaz utvrđenog stanja u konkretnoj pravnoj stvari, navode stranaka o spornom pravnom pitanju i razloge zbog kojih se sud obraća sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja. Sud će uz zahtjev priložiti i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja. Zahtjev se ne dostavlja strankama na izjašnjanje.

³ Službene novine F BiH broj: 35/05, 41/05 i 31/14

Odredbom člana 61c. stav 1. ZPP-a propisano je da će Vrhovni sud Federacije BiH odbaciti kao nepotpun ili nedozvoljen zahtjeva za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Kada zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja Općinskog suda u Bosanskoj Krupi ne sadrži razloge zbog kojih se sud obraća sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja, kada ne priloži i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja, kada se ne radi o većem broju predmeta u kojima postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudom, tada je zahtjev nepotpun, pa nisu ispunjene procesno-pravne pretpostavke iz odredaba članova 61a. stav 1. i 61b. stav 1. ZPP-a za meritorno rješavanje spornog pravnog pitanja, zbog čega je ovaj zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja odbačen saglasno odredbi člana 61c. stav 1. ZPP-a.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Radenko Blagojević

D-na!

Odluku dostaviti:

- Općinskom sudu u Bosanskoj Krupi uz dopis i spis,
- Odjeljenju za evidenciju sudske prakse.

Sudija izvjestilac
Fatima Imamović